

מזן התלמוד

סדר מועד.
מסכת ערוכות, דף פ"ז

"אמר לפניו רבי ישמעאל ברבי יוסי: רבי, אביו של זה יש לו אף ספינות בים וכנגדן אף עיירות ביבשה"

מיגנדר - מתגלגל
אושפיזיה - מארוח

הסבר: רבי ישמעאל מספר לרבי שהתלמיד שהגיע לפניו הוא בן למשפחה עשירה ויש לנהוג בו כבוד.

על המפה

שכונת כרם אברהם בירושלים

שכונת כרם אברהם בירושלים, ממוקמת בין שכונת גאולה ומחנה שנלר. מקור השם "כרם אברהם" הוא על שם כרם שהייתה במקום בבעלותו של ערבי מחברון שנקרא "אלח'לילי". פירוש המילה הזו היא "החברוני" וגם "היידד", והכוונה היא לאברהם אבינו ידיד ה'.

הקונסול הבריטי בירושלים גיימס פין, שהיה נוצרי, דובר עברית וחובב תנ"ך, רכש את המקום בשנת 1852, והקים שם חווה חקלאית ברוח התנ"ך כדי להעסיק יהודים. כאשר פין עזב את הארץ בשנת 1863 הוא מכר את המקום לפועלים, והם הקימו שם את שכונת "כרם אברהם". המשוררת זלדה התגוררה בשכונה, וביתה ברחוב צפניה 31, משמש מקום ביקור בסטיורים בירושלים.

בתים בשכונת כרם אברהם (Wikipedia, ranbar)

סדר מועד | מסכת ערוכות, דפים פ"ד-צ'
פרשת וירא | י"ד-כ' בחשוון (7-1 לנובמבר)

דף פ"ד: גג של בית שפולם משתמשים בו

היכן עושים ערוב חצרות?
בחצר שיש בה יותר מבית אחד, כל הדירים צריכים לעשות ערוב חצרות, כדי שניתן יהיה לטלטל מן הבתים אל החצרות.
מי נחשב דיר בחצר? כל מי שגר בחצר.
בדף זה לומדים על בית נמוך, שהגג שלו בערך באותו גובה של הרחוב (עד עשרה טפחים).

רב נחמן אומר בשם שמואל, כי אם אנשים שהולכים ברחוב רגילים להניח חפצים על הגג ולהשתמש בו, הרי הם נחשבים כאילו הם שותפים בגג.
כמוכן אין הגג הופך להיות שלהם, אבל, אי אפשר לעשות ערוב חצרות בלי ההשתתפות שלהם, מפני שהם נחשבים כמו דירים בגג. כפי שפירשנו לעשות ערוב חצרות, צריך שכל הדירים בחצר ישתתפו בערוב, כך גם צריך שכל ההולכים ברחוב ומשתמשים בגג ישתתפו בערוב החצרות של בית זה.

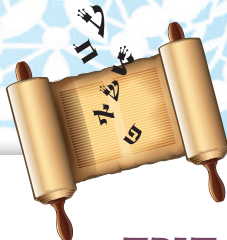
דף פ"ה: היכן מניחים ערוב חצרות?

המשנה אומרת, כי ערוב חצרות יש להניח בתוך בית שגרים בו. לכן, אי אפשר להניח את ערוב החצרות במרפסת שסביב הבית, מפני שהמרפסת מיועדת להליכה, הולכים ושבים עליה כל הזמן, ולכן היא לא נחשבת מקום ראוי למגורים. המרפסת שהיתה בתקופת התלמוד, היתה סביב כל הבניין ודרך המרפסת נכנסו לתוך הבתים, לכן רבים הלכו בה.

דף פ"ו: הגר בחצר שנסע לשבת

כל מי שיש לו בית בחצר צריך להשתתף בערוב החצרות, כדי שניתן יהיה לטלטל בחצר בשבת.
רבי יהודה אומר, כי אם אחד הדירים נוסע לעיר אחרת בערב שבת, אין צריך לשאת אותו בערוב החצרות, שהרי בשבת זו הוא אינו אחד מבני החצר.
רבי יוסי סובר, כי דוקא אם השכן היהודי נסע בערב שבת לעיר אחרת, אז לא צריך לעשות איתו ערוב חצרות, מפני שבדאי לא יחזור לעירו בשבת מהעיר בה הוא מתארח. אולם, אם הוא הלך לבית אחר באותה העיר בה הוא מתגורר, צריך לעשות עמו ערוב חצרות, מפני שקיימת אפשרות שהוא ישוב באותה שבת אל הבית שלו.
רבי שמעון חולק וסובר, כי אם הוא יצא מביתו והלך לבית אחר, אין צריך לשאת אותו בערוב חצרות, גם אם בית זה נמצא באותה עיר.

דבר תורה

בתחילת פרשתינו מתגלה ה' אל אברהם ובא לבקרו כשהוא חולה. התורה מתארת את המפגש ואומרת: **"וירא אליו ה'..."** אך לא מוסיפה לספר מה היה במפגש הזה, או מה נאמר בו. מה הייתה מטרת המפגש? ואם כבר ה' מתגלה אל אברהם - מדוע הוא בעצמו לא מבשר לו על לידת יצחק?

ניתן לומר, שעצם המפגש בין ה' לאברהם הוא היה המטרה.

כשאדם חולה ולא חש בטוב, הוא צריך פשוט להרגיש שמישהו איתו, שמישהו קרוב אליו. לעיתים לא צריך להשמיע דבר, אלא רק להיות שם וכך לייצר תחושת אמפתיה וקירבה אל החולה. הקב"ה מתגלה אל אברהם כדי להיות לציידו בחוליו.

על כן אברהם, שכל כך שמח ומתמלא מנוכחותו, מבקש ואומר: **"אדוני... אל נא תעבור מעל עבדיך."**

עצם נוכחותך ממלאת ומחזקת, ואשמח אם פשוט תישאר עוד.

מתפללים

לפניכם אירוע שעורר דיון משפחתי סוער:

דוד בן ה-11 סיפר לחברו דני כי קשה לו מאוד בבית. הוא נחשב ל"כבשה השחורה" בבית, ההורים צועקים עליו כל הזמן, האחים מרביצים ומציקים לו וקשה לו מאוד. דני סיפר את זה להוריו ואמר להם שהוא מבקש כחלק ממצוות הכנסת אורחים, שדוד יעבור לגור אצלם בבית ביחד איתו בחדר למשך כמה חודשים כדי שלא יסבול כל כך בביתו, ואולי כך העניינים יירגעו קצת. בקשתו של דני עוררה ויכוח משפחתי.

מצד שני:

חלק מבני המשפחה טענו שדוד ממש סובל בבית מההורים והאחים, ואם אפשר לעזור לו אפילו לתקופה של כמה חודשים על מנת להרגיע את המצב ואותו, זו מצווה, ולכן נכון יהיה להזמין אותו לביתם גם לתקופה ארוכה. (כמובן בתיאום עם המשפחה שלו שצריכה להסכים).

מצד אחד:

חלק מבני המשפחה טענו שזה לא פתרון לצאת מהבית ולברוח מהבעיה. על דוד למצוא דרך כיצד לחיות עם המשפחה שלו, להתמודד ולהתגבר. אפשר להזמין אותו מדי פעם אך זה לא נכון לתת לו לבוא לגור בביתם כמה חודשים.

וא... עתכם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה והתפלפלתם עליה אתם מוזמנים לשותף אותנו ואולי היא תתפרסם אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

חמד של מושג

מינהל החינוך הדתי הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

ארבע רשויות בשבת

אחת המלאכות האסורות בשבת היא הוצאה מרשות לרשות. אסור להעביר חפץ מרשות אחת לרשות אחרת. ארבע הרשויות הקיימות הן: רשות הרבים - רחובות בהם משתמשים רבים; רשות היחיד - אזור בעל מחיצות הנבדל מרשות הרבים; כרמלית - שטחים פתוחים כמו שדות; ומקום פטור - מקום שאינו מוגדר כאף רשות אחרת.

מי אני? | מי אני?

- א. הייתי בת יחידה להוריי, שהיו מחשובי חסידי חב"ד.
- ב. נולדתי באוקראינה בשנת 1914 - תרע"ד ועליתי ארצה לירושלים בשנת 1926.
- ג. הייתי בת דודתו של הרבי מלובביץ'.
- ד. מלבד היותי משוררת, ציירתי גם ציורים רבים.

מלכתחילה (מלכתחילה) מלכתחילה (מלכתחילה)

4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883	2448	2448	2238	1948	0
התלמוד חתימת	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	הקמת ביהמ"ק ה-2	חורבן ביהמ"ק ה-1	חוכמת המלך שלמה	דוד המלך	מתן תורה	אפרים ומנשה	בניי במצרים	אברהם אבינו	בריאת העולם
495	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883	2448	2448	2238	1948	0

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

- 1 מי האישה המצוירת בציור?
- 2 מי האיש בתמונה על הקיר ומה הקשר שלו לאישה?
- 3 איזה שיר כותבת האישה בציור?
- 4 מהו הספר המונח על השולחן?

לְיָמֵינוּ מִסֵּם זֶה נִשְׁמָע וְנִשְׁמָע וְנִשְׁמָע
 מִלְּפָנֵינוּ אֵלֶּיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְנִשְׁמָע
 מִלְּפָנֵינוּ אֵלֶּיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְנִשְׁמָע
 מִלְּפָנֵינוּ אֵלֶּיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְנִשְׁמָע
 מִלְּפָנֵינוּ אֵלֶּיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְנִשְׁמָע
 מִלְּפָנֵינוּ אֵלֶּיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְנִשְׁמָע

מי אני?

- א. נולדתי ברוסיה בשנת 1902 תרס"ב, והלכתי לעולמי בגיל 92, בשנת תשנ"ד.
- ב. הייתי האדמו"ר השביעי והאחרון לחסידות חב"ד.
- ג. הייתי בן דודה של המשוררת זלדה.
- ד. שלחתי שליחים של חב"ד לעזור ליהודים בכל העולם.
- ה. עסקתי רבות בקירוב רחוקים ובענייני גאולה ומשיח.

לְיָמֵינוּ מִלְּפָנֵינוּ אֵלֶּיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 וְנִשְׁמָע מִלְּפָנֵינוּ אֵלֶּיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 וְנִשְׁמָע מִלְּפָנֵינוּ אֵלֶּיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 וְנִשְׁמָע מִלְּפָנֵינוּ אֵלֶּיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 וְנִשְׁמָע מִלְּפָנֵינוּ אֵלֶּיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 וְנִשְׁמָע מִלְּפָנֵינוּ אֵלֶּיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ

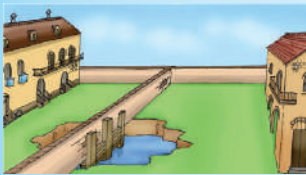

5780 ה'תש"פ	5778 ה'תשע"ח	5727 ה'תשכ"ז	5708 ה'תש"ח	5707 ה'תש"ז	5699 ה'תרצ"ט	5657 ה'תר"ץ	5323 ה'רמ"ח	5260	5258	4900	4800	4650	4260
2019 שנת סיום הש"ס ללומדי הדף היומי	2017 70 שנה למדינה	1969 הרב אריה לויץ	1948 הקמת מלחמת המדינה	1947 העצמאות מלחמת	1939 שואה	1897 הרצל	רבי יוסף קארו	1500 העת החדשה	1492 גירוש ספרד	הרמב"ם	רש"י	רבי סעדיה גאון	510 ימי הביניים תקופת הראשונים

סדר מועד | מסכת ערובין, דפים ב"ז-צ'

דף ב"ז: מחיצה מעל בור המים

גובה ה"מחיצה" הוא עשרה טפחים. לאחר שמכינים מחיצה בגובה עשרה טפחים, היכן צריך להניח אותה? אם יתלו אותה גבוה באויר, אין המחיצה מועילה מאומה, מפני שהיא צריכה להיות קרובה לקרקע במרחק של שלושה טפחים, לא יותר. בסוגיה זו

לומדים, כי במקרה מסוים, הקלו חכמים והתירו להשתמש גם במחיצה כזו. המקרה הזה מדובר במחיצה העוברת מעל בור מים שנמצא בין שתי חצרות. מדין התורה מותר להוציא מים מן הבור אל החצר, שהרי שניהם רשות היחיד. אולם, חכמים אסרו להוציא מרשות היחיד לרשות היחיד, כפי שלמדנו פעמים אחדות, כדי שבטעות לא יטלטלו מרשות היחיד לרשות הרבים. את המחיצה הזו שמו, אבוא, כדי שהיא תעשה שהבור והחצר יהיו רשות אחת ומותר יהיה להוציא מים מן הבור אל החצר. במקרה הזה, חכמים התירו להשתמש במחיצה גרועה, כדי לאפשר לבני החצר לשתות מים.

דף ב"ח: שפיכת מים בחצר

אדם העומד בחצרו, ברשות היחיד, ורוצה לשפוך מים לרחוב, לרשות הרבים - אם הוא שופך את המים ישר לרשות הרבים, הוא עובר על איסור מן התורה, שהרי בשבת אסור להוציא חפצים מרשות היחיד לרשות הרבים. אבל, אם אדם עומד בחצר שלו, שופך את המים על קרקע החצר, כדי שהם יזלו מעצמם לרשות הרבים - האם מותר לעשות כן? מן התורה אין איסור לעשות זאת, שהרי הוא לא הוציא מאומה לרשות הרבים. בכל זאת, חכמים אסרו לעשות כן. לא בכל החצרות. רק אם יש לו חצר קטנה, פחות מארבע אמות, כשהוא עומד בחצר הוא קרוב לרשות הרבים, ויש חשש שבטעות ישפוך ישר לרשות הרבים, וחלילה יעבור על איסור התורה. אבל, אם חצרו גדולה, הוא רשאי לעמוד בתוך החצר ולשפוך את המים.

דף ב"ט: דינים של הגנות

שמו של הפרק התשיעי של מסכת ערובין הוא "כל גנות". בפרק זה דינים התנאים והאמוראים, אם בשבת מותר לטלטל מגג לגג, מבית אחד לגג של בית אחר ומה דינו של גג משותף לדירות אחדות, האם מותר לטלטל מצד אחד של הגג לצד השני? מדוע תהיה בעיה לטלטל בגגות? חכמים תיקנו שכדי לטלטל מן החצר אל הבית, צריך לעשות "ערוב חצרות". גם הרוצה לטלטל מחצר לחצר, צריך לעשות "שיתוף מבואות". לכן צריך לדעת, אם מותר לטלטל מן הגג אל הגג, או שמא, כשם שבלי ערוב חצרות אסור לטלטל מן הבית אל החצר, כך גם אסור לטלטל מן הבית שלו אל הגג של חברו.

דף צ': "קרפף"

הקרפף הוא שטח גדול שאין גרים בו אך הוא מוקף במחיצות. מן התורה הוא רשות היחיד, ובכל זאת חכמים אסרו לטלטל בתוכו, מפני שהוא דומה לרשות הרבים ולכרמלית, ואנשים עלולים לטעות ולחשוב, כי כפי שמוותר לטלטל בקרפף מותר גם לטלטל ברשות הרבים. מתי מותר לטלטל בקרפף? אם הקיפו אותו במחיצות כדי לגרו בו; אז בטל האסור ומותר להתחיל לטלטל בו.

כאשר המכה הרביעית בפרשת וארא פוגשת את המקום ממנו נסעו ישראל בסוף פרשת בהעלותך, תהיה לשכנים אפשרות לטלטל בשבת. מה הכוונה?

Two sets of four empty boxes for writing the answer.

שאלת אלף: אלוטו

שאלות השבוע

1. באיזו חצר מותר לשפוך מים בשבת, ובאיזו אסור?
2. מהן שלוש הדעות לגבי דיור בחצר שנסע מביתו לשבת?
3. מה זה קרפף ומתי מותר לטלטל בו?

בין הפותרים נכונה תיערו הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il יש לציין את מס' העלון עליו אתם עונים. *בפיקוח רואה חשבון

